

[Kr. Kristensen.]

Overgangsalderen kom ind i det praktiske Arbejde. Maa jeg saa ogsaa — medens jeg er ved det — gøre den Bemærkning, at jeg stillede nu ikke selv noget Forslag om en Aldersgrænse paa 20 Aar, jeg udtalte blot, at det vilde være vanskeligt at gennemføre, men jeg vilde sætte Pris paa, om det kunde gennemføres. Jeg brugte det Udtryk, at det, det gjaldt om, var ikke, at vi havde Folk med store Kundskaber, men det var mere dette, at vi havde Folk med praktisk Greb paa Tingene. Dette maa jeg fastholde, og derfor tillægger jeg heller ikke den forøgede Læretid, som der her er Tale om, saa stor Betydning, som Ministeren og visse andre gør.

Den højtærede Minister sagde altsaa, at de driftige Borgerhuse findes ikke længere, og det er Kapitalismens Skyld. Ja, Kapitalismen faar jo Skyld for saa meget, og den kan saamænd bære dette med, men maa jeg dog i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at det er jo ganske rigtigt, som Ministeren sagde, at der er adskillige Virksomheder, der nu gaar bort fra Hjemmene. Man kan beklage dette, men Udviklingen har nu en Gang ført det med sig. Der er dog adskilligt, som endnu kan læres af de unge i driftige Borgerhuse, og jeg vil mene, at man dog ikke skal lade være dermed, selv om det ikke er saa alsidig en Udvikling, der faas nu som tidligere; der er adskilligt at lære endnu, og jeg tror, mange vilde have godt af at lære det — maaske ogsaa den højtærede Undervisningsminister kunde have godt af det (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: Jeg er selv opdraget i et saadant Hjem!). Det kan man ikke høre paa den højtærede Minister.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen var noget fortørnet over, at vi ikke tillægger Sprogundervisningen saa stor Betydning, som han gør det, og over, at vi mente, at det nok vilde blive et forholdsvis beskedent Resultat, der vilde opnaas, og det kunde i alt Fald slet ikke nytte, at vi gik ind for den Tanke, at Sprogundervisningen kunde udsættes til senere, paa Lærerhøjskolen eller et andet Seminarium; naar vi talte saaledes, var det af Mangel paa Sagkundskab. Jeg skal gerne indrømme, at i det Stykke er det ærede Medlem maaske nok saa sagkyndig som visse andre ærede Medlemmer, men jeg vilde dog mene, at de Folk, som ønsker denne Uddannelse, faar tage den bagefter den almindelige Seminarieuddannelse, for jeg hævder, at det er ganske urimeligt, at alle vore Lærere skal sidde og

terpe med fremmede Sprog, naar de bevislig aldrig har Brug for det og maaske slet ikke ønsker det.

Arnth Jensen: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen mente, at naar vi fra vor Side gik saa stærkt imod de skærpede Optagelsesbetingelser, var det i nogen Maade, fordi vi ønskede, at Tilgangen til Seminarierne skulde være forbeholdt en enkelt Samfundsklasse; det var vist Meningen med det ærede Medlems Ord. Dette er ikke rigtigt. Vi ønsker netop Optagelsesbetingelserne saaledes, at man fra alle Befolkningslag kan sende sine Sønner og Døtre til Skolerne til at deltage i denne Undervisning. Men vi mener, at de skærpede Betingelser, der opstilles i dette Forslag, vil hindre en hel Del særlig af de mindre bemidlede unge fra de mindre Landbohjem i at kunne skaffe Midler til Veje til det, som kræves af en Læreruddannelse efter dette Forslag.

Maa jeg lige nævne et Punkt, som ikke har været draget stærkt frem, det er vist lige blevet nævnt, nemlig at efter dette Forslag skal der ingen Betaling erlægges for Undervisningen paa Statsseminarier. Jeg ved meget vel, at Betalingen hidtil har været minimal, 40 Kr. aarlig, tror jeg, men jeg vil dog henstille til det kommende Udvalg og ogsaa til den højtærede Minister at overveje, om det nu er helt rigtigt at gøre denne Undervisning helt gratis. Der er jo ogsaa andre, der beskæftiger sig med Læreruddannelse i vort Land end netop Statsseminarierne; der er ogsaa noget, der hedder private Seminarier. Vil det ikke være en noget ubillig Konkurrence at paaføre disse? Var det ikke bedre, at man tog under Overvejelse at indføre en Betaling paa Seminarierne i Lighed med Betalingen paa Gymnasierne, altsaa en Betaling, der retter sig efter ens Indtægt og Formue? Det forekommer mig, at det vilde være et fuldt ud demokratisk og ogsaa et retfærdigt Standpunkt at tage i dette Forhold.

Den højtærede Undervisningsminister gentog ogsaa i Dag adskillige Gange de Ord fra sin Forelæggelsestale om, at den virkelige Uddannelse og Dygtiggørelse, den virkelige Kunnen og Viden maa være en Frugt af en organisk Vækst og Modning, og denne kræver nu en Gang sin Tid. De Ord kan jeg fuldt ud underskrive. Men den højtærede Minister maa sikkert ogsaa kunne underskrive, at den Uddannelse og Dygtiggørelse, som gives paa Seminarierne, enten Uddannelsen er 3-aarig eller 4-aarig, har ikke naaet den Vækst